

NÁPOJOVÉ KARTONY JSOU POMĚRNĚ MLADÉ OBALY, KTERÉ SE VYRÁBĚJÍ PŘIBLIŽNĚ OD ROKU 1950.

Jedná se o obaly, které jsou pevné a lehké, a navíc dokážou ochránit obsah před UV zářením a pronikáním atmosférických plynů, čímž brání znehodnocení výrobků. Jedná se o vrstvený (kombinovaný nebo kompozitní) obal, jehož hlavní složkou je papír. Ten tvoří až 75 % hmotnosti celého obalu. Navíc použitý papír je velmi kvalitní, obsahuje velmi dlouhá celulózová vlákna. Aby byl obal nepropustný, je na něj nanесeno několik vrstev polyetylenových fólií.

Pro balení trvanlivých potravin je součástí obalu i hliníková fólie, která brání pronikání UV záření. Složení nápojových kartonů je předurčuje k recyklaci, zejména díky obsahu vysoce kvalitního papíru. Nápojové kartony se recyklují buď v papírnách, kde se z nich využívá dlouhé celulózové vlákno, nebo se bezzbytku recyklují na výrobu desek.

SBĚR

Nápojový karton je možné sbírat několika způsoby. Protože se jedná o odpad, kterého je ve srovnání s ostatními odpady méně, nemusí mít vždy svoji nádobu. Velmi často je možné se setkat s nádobami na papír nebo plasty, na kterých je nalepená i oranžová samolepka, která informuje o tom, že do této nádoby je možné odkládat i nápojové kartony. Ty se následně vytřídí na třídící lince. V některých městech jsou k dispozici nádoby určené výhradně pro sběr nápojových

kartonů. Ty pak mají různé barvy, nejčastěji červenou, oranžovou nebo kombinaci černé a oranžové. Vždy jsou ale označené oranžovou samolepkou. V některých obcích se sbírají do oranžových pytlů. Takto se mohou sbírat i ve školách.

Do sběrné nádoby nebo pytle patří veškeré nápojové kartony od mléka, džusů a vína, vždy ale bez zbytků nápojů.

SVOZ

Pokud se nápojové kartony sbírají ve směsi s papírem nebo plasty, jsou vyváženy společně. Pokud se sbírají do samostatných nádob, svázejí se jednou za týden nebo za

čtrnáct dní. Delší frekvence svozu není vhodná. U pytlového sběru záleží na nastavení systému svozu v obci. Může to být jednou za 14 dní, ale i jednou měsíčně. I nápojové kartony se dají dobře lisovat, proto se často sváží technikou, která má lisovací nástavbu.

ÚPRAVA

Pokud jsou nápojové kartony sbírány s papírem nebo s plasty, na třídící lince jsou zvlášť vybírány do vlastního boxu a následně se lisují do balíků. Pokud se nápojové kartony sbírají do speciálních kontejnerů nebo oranžových pytlů, na třídící lince se jen zbaví nežádoucích příměsí a lisují do balíků.

Veliké balíky nápojových kartonů mohou vážit až 400 kilogramů. Balíky se skladují ve skladech do té doby, než jich je dostatek na celý kamion.

RECYKLACE

Recyklační závody na nápojové kartony jsou jen dvou typů. Tím nejběžnějším je papírna. Jelikož jsou nápojové kartony tvořeny ze tří čtvrtin velmi kvalitním papírem, zpracovávají se stejně jako běžný sběrový papír. Nápojové kartony se rozvlákní v rozvlákňovači, kde se z nich mimo jiné oddělí i plastové a hliníkové fólie. Papírenská vlákna se zpracují na výrobu nového papíru, zbylé fólie se mohou využít na výrobu dalších výrobků nebo spálením na energii nebo se ukládají na skládce.

Druhým místem, kde se nápojové kartony recyklují, je továrna na speciální stavební desky. Tam se nápojové kartony rozemelou na malé kousky, rozprostřou se na

vyhřívanou desku a slisují se. Taková deska se lisuje několik minut při teplotě přes 200 °C. Při této teplotě se polyetylen obsažený v nápojových kartonech roztaví a slepí všechny kousky k sobě. Když potom celá deska vystydne, používá se jako materiál pro výstavbu domů a bytů. Má podobné uplatnění jako sádrokarton, ale dají se z něj stavět celé domy. Takové domy mají velmi dobré tepelněizolační vlastnosti.

DŮLEŽITÉ POJMY:

NÁPOJOVÝ KARTON • ORANŽOVÁ SAMOLEPKA • ORANŽOVÝ PYTEL • TŘÍDICÍ LINKA • PAPIRNA • STAVEBNÍ DESKY

